

[Justitsministeren.]

disse Naturfredninger gennemført i Forbindelse med Danmarks Naturfredningsforening. Der er kun en eneste Gang betalt noget for det, nemlig af Jordfonden; det er til Knuthenborg Park, som nu holdes aaben for Publikum helt og holdent, og som jo er en Seværdighed af høj Rang. Paa Grevskabet Hardenberg er en Række sjældne Oldtidsminder fredet ved Lensnævnets Mellemkomst.

Det ærede Medlem var saa bekymret for, at Christianssæde nu skulde sælges. Maa jeg saa oplyse, at for Grevskabet Christianssæde er Forholdet det, at den afdøde Greves Bo søger det solgt, dog ikke ved Tvangsauktion, det er der slet ikke Tale om, men ved frivilligt Salg, for de faste Ejendommens Vedkommende. Dette skyldes udelukkende den Omstændighed, som jeg før nævnte, at den sidste Greves Søn døde i Fjor, og der derfor er nærliggende Mulighed for, at Successorfonden, der andrager noget over 4 Mill. Kr., og som for største Delen er anbragt i Grevskabets faste Ejendomme, nu tilfalder en Sidelinie, som jeg før nævnte, en Grev Rudolph Reventlow. Naar saaledes Successorfondens godt 4 Mill. Kr. skilles ud fra de faste Ejendomme, som bliver hos Enkegrevingen og Døtrene, kan det jo nok komme til at knibe lidt med Pengene, og det er derfor, man tænker paa at afhænde Christianssæde. Men det vil jo ikke paa nogen som helst Maade medføre nogen Art af Ødelæggelse af de Ting, som er Fredning værd.

Grevskabet Christianssæde blev afløst den 26. Marts 1924. Værdien opgjordes til 10 304 000 Kr., deraf tilfaldt 2 275 000 Kr. Staten som Afløsningssum og 3 091 000 Kr. Successorfonden. Der afgaves til Udstykning til Husmandsbrug 746 Tdr. Land, og Erstatningen for denne Jord, som altsaa Fideikommisset har faaet, udgjorde 630 500 Kr.

For Baroniet Brahetrolleborgs Vedkommende har Staten udbetalt 281 000 Kr. i Erstatning for afgiven Jord til en Gennemsnitspris af 592 Kr. pr. Td. Land. Det er betydelig mindre, end der blev givet paa Christianssæde, men Jorden paa Brahetrolleborg er bakket og ikke saa god.

Se, Aarsagen til, at der er Kapitalmangel, Mangel paa rede Penge paa Brahetrolleborg, er altsaa, at ved Lensgrevens Død skal Successorfonden have fra Brahetrolleborg 1 688 000 Kr., fra Grevskabet Reventlow 73 000 Kr., og det gaar altsaa tabt for Boet, som ejes af Enken og Døtrene, og gaar over til Rudolph Reventlow. Men yderligere er det nødvendigt at regne med, at

Sidelinien ogsaa faar Successorfonden for Christianssæde, der er 3 091 000 Kr., og det bliver saaledes 4,8 Mill. Kr., som skal udredes til Successorfonden og gaa over til Sidelinien. Det vil altsaa sige, at der gaar 4 $\frac{3}{4}$ Mill. Kr. af den tidligere Majoratsformue bort fra Boet.

Saa har Grevskabet Reventlow lidt et stort Tab. Det havde nemlig en Markkapital paa 386 000 Mark, men ved Afløsningen i 1924 var det hele kun 7 500 Kr. værd, men det Tab, som Lensgreven har lidt her, vedrører jo slet ikke Afløsningen.

Hvad angaar Parken og Slottet ved Brahetrolleborg, som det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt interesserede sig saa levende for, har jeg her i min Haand en Overenskomst, som var lige ved at blive sluttet mellem Staten, repræsenteret ved Lenssekretæren, og Grev Reventlow for Brahetrolleborg, repræsenteret ved Højesteretsassgfører Martensen-Larsen, og som gik ud paa at sikre Brahetrolleborg som en selvejende Institution saaledes, at Slottet og dets historiske Løsøre bevaredes for Eftertiden, at Parken skulde aabnes for Publikum — det, der interesserede det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt saa meget —, og at ligeledes en Del af Slottet skulde gøres tilgængelig for Publikum; Indtægten af Godset skulde i øvrigt dels komme Familien til gode, dels anvendes til almenyttige Formaal og til om muligt at føre Slottet og den dermed forbundne Kirke tilbage til den oprindelige Stil. Justitsministeriet brevvekslede med Undervisningsministeriet om dette, og Sagen var lige ved at gaa i Orden, men saa døde den oprindelige Successor, altsaa Grevens Søn, efter at foranstaaende var affattet og foreløbig billiget af Ministeriet — som der staar her: „Da vi har haft den tunge Sorg at miste vor Søn“ — og saa blev Sagen stillet i Bero, men den kan dog sikkert genoptages, saaledes at disse Skønhedsværdier og disse historiske Værdier kan blive sikret fuldkommen for Nutiden og Efterslægten.

Jeg vil nu gerne lige give et Resumé af det, jeg har sagt, for at overbevise det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt om, at det er en stor Lykke for Grevskaberne Reventlow og Brahetrolleborg, at Lensafløsningen har fundet Sted. Og det samme er sandelig Tilfældet for mange andre af disse Slægter, og det er helt uden Grund, at denne Afløsningslov angribes saa haardt, og at der i disse Familier er saa stor Forbitrelse imod den. Se, den Side af Jordreformerne af 1919, som gennemførtes af afdøde tidligere Landbrugsminister Kr. Pedersen, og hvorved Jorden uddeltes til